

Basissynsundersøgelse - Anbefalet standard for basissynsundersøgelse -

Basissynsundersøgelsen bør udføres ved førstegangundersøgelser. Ved efterfølgende synsundersøgelser bør der foretages en konkret vurdering af, om samtlige delundersøgelser skal udføres. Resultatet af vurderingen journalføres.

Basissynsprøven skal opfylde autorisationskravene om omhu og samvittighedsfuldhed og sætte optikeren i stand til at kunne foretage:

- Tilpasning, kontrol og udlevering af briller, kontaktlinser eller andre individuelt udformede synshjælpemidler.
- Henvisning til øjenlæge/læge ved pludseligt opståede synsnedsettelse, synsfeltdefekter, skelen, dobbeltsyn eller vedvarende synsproblemer.
- Henvise klienten til læge ved kendskab til eller mistanke om sygdomstilstande, som kontraindicerer eller kan blive påvirket af optikerens behandling. Eventuel fortsat optisk behandling skal ske i samråd med behandlende læge.
- Klientinformation om dennes tilstand herunder om undersøgelser, ordination, udlevering samt risiko for komplikationer og bivirkninger.

Basissynsprøven bør som minimum omfatte:

<p>1) Anamnese</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hovedårsag til besøg • Subjektive symptomer • Øjen- og brille-/ kontaktlinsehistorie • Helbred og medicinforbrug • Familiehelse 	<p>2) Synsundersøgelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visusbestemmelse • Refraktionsbestemmelse • Afdækning af akkommodative afvigelser • Vurdering af den binokulære synsfunktion 	<p>3) Øjenundersøgelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ydre øje • Forreste øjenafsnit • Brydende medier • Øjenbaggrunden • Synsfeltundersøgelse • Pupilreaktioner 	<p>4) Konklusion.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diagnose - Dx • Evt. differential Dx • Anbefaling • Besluttet behandling • Patientvejledning • Evt. opfølgende undersøgelser • Evt. henvisning
---	---	---	---

Vejledende oversigt over mulige undersøgelsesmetoder til basissynsprøve

ANAMNESE		
Omfatte som minimum	Eksempler på undersøgelser	Anerkendte metoder
Visuelle behov	Synskrav og arbejdsafstande mm.	Samtale og notater, evt. suppleret af afkrydsningsskema med relevante sygdomme. Symptomer uddybes med Hv. –spørgsmål. Bivirkninger ved medicin checkes i lægemiddelkatalog eller på hjemmeside.
Subjektive symptomer	Årsag til henvendelse, samt symptomer som uskarpt syn, synstab, dobbeltsyn, læse eller indlæringsproblemer, pletter eller lysglimt, rødme, kløe, smerte, lysfølsomhed, tåreflod, tørre øjne, hovedpine og lign.	
Øjen- og brille / kontaktlinse-historie	Første og seneste undersøgelse, hos ØL eller optiker. Synets udvikling, brillestyrker og glastyper, kontaktlinsetyper og væsker, bæremåde, samt eventuelle problemer. Konstaterede øjensygdomme, operationer eller anden behandling.	
Helbred og medicinforbrug	Generel helbredstilstand og kroniske sygdomme som allergi, astma, diabetes, for højt blodtryk, hjerte-/karsygdom o.a. + medicin.	
Familiehelse	Især arvelige som: diabetes, for højt blodtryk, glaucom, blindhed og lign.	

SYNSUNDERSØGELSE		
Omfatte som minimum	Eksempler på undersøgelser	Anerkendte metoder
Visusbestemmelse	Afstands- og nærvisus / pinhole visus Kontrastsensitivitet.	Snellen, LogMAR, The Bailey-Lovie chart, Lea kort, Pinhole visus.
Refraktionsbestemmelse	Objektiv refraktion	Statisk retinoskopi, autorefraktor, BV-1000
	Subjektiv refraktion	Grundrefraktion.a) monokulær udmåling med krydscylinder, Sunburst Dial (vifte) b) afbalancering med dissociationsprismer/polaroid/septum.
Synsfeltundersøgelse	Undersøgelse af makulaområde	Tangent screen, Amslers gitter, Konfrontationstest
	Undersøgelse af perifert synsfelt	Perimetri, manuel eller automatiseret.
Akkommodation	Akkommodationsbredde	Push-up metode Pull away metode
	Akkommodationsrespons (lag / lead)	Monocular Estimation Method (MEM) Nott retinoskopi Binokulær krydscylinder
	Akkommodationsfleksibilitet	
Binokulær synsfunktion	Motilitet	<i>Comitans/incomitans:</i> Store H, Parks 3-step-test, Bielschowskys hovedtilttest, Hess-Lancaster test <i>Følgebevægelser & saccader:</i> NSUCO følgebevægelser, DEM, Visa graph
	Afvielser af øjenstilling	Coverttest, modificeret Thorington test, von Graefe teknik, Hirschbergs test
	Fusion (sensorisk fusion) / suppression	Stereopsis, fiksationsdisparitet, Worth 4 dot
	Fusionsreserver	Negativ relativ konvergens (NRK) negativ fusionskonvergens (NFK) Positiv relativ konvergens (PRK) Positiv fusionskonvergens (PFK) Vertikal fusionsreserver, Vergensfacilitet
	Konvergensamplitude	Konvergensnærpunkt
Pupilreaktioner	Pupil: Anisokori, afvielser fra normale pupilreaktioner på lys eller i nærrefleksen.	PERRLA test, alternerende lystest (swinging flashlight test)

ØJENUNDERSØGELSE		
Omfatte som minimum	Eksempler på undersøgelser	Anerkendte metoder
Ydre øje	Orbita: Afvigelser i placering af øje, f.eks. exofthalmos.	Alm. observation, eller måling med Luddes eller Hertels eksofthalmometer.
	Øjenlåg: En- / ectropion, ptose, pigmentpletter, blinkning, meibomske kirtler m.m.	Alm. observation eller spaltelampeundersøgelse.
	Tårefilm: Keratoconjunctivitis sicca (tørt øje), utilstrækkeligt olielag eller ustabil tårefilm.	Spaltelampeundersøgelse / BUT m. fluorescein, farvning m. rose bengal, Schirmers test eller anvendelse af tearscope.
	Conjunctiva: Pigment, pterygium og lign. Infektion mm.	Alm. observation eller spaltelampeundersøgelse.
Anterior segment	Sclera: Scleritis	Alm. observation eller spaltelampeundersøgelse.
	Cornea: Overfladeskade, dystrofi, degeneration, ødem, pigmentaflejninger, infektion, keratokonus mm.	Spaltelampeundersøgelse. Evt. m. fluorescein eller rosebengal farvning. Keratometri eller topografi.
	Iris: Inflammation, colobom, albinisme mm.	Alm. observation eller spaltelampeundersøgelse.
	Kammervinkel: Snæver kammervinkel.	Penlight vinkelret på limbus. Spaltelampeundersøgelse og vurdering jf. Van Herick.
	Linsen: Cataract, dislokalisering o.a.	Spaltelampeundersøgelse (dog mest succesfuld ved store pupiller) eller direkte ofthalmoskopi.
Øjets brydende medier	Kontrol af øjets brydende medier: Uklarheder eller forhold som hindrer klart indblik til retina.	Direkte ofthalmoskopi, indirekte ofthalmoskopi m. 20 D. linse eller fundus biomikroskopi / spaltelampe m. 60 / 90 D. linse.

Kilde

Denne kilde kan anvendes som retningsgivende golden standard:

David B. Elliott, Clinical Procedures in Primary Eye Care, Second Edition, Butterworth-Heinemann 2003. ISBN 0-7506-5527-5